

Zabayno - humoristična nedeljska priloga „Dnevu“.

Dva prijatelja, ki se najdeta vedno, kadar gre za boj proti napredku Slovenstva.

Kaj treba je slaviti jubilej
v Ljubljani?
Saj po kavarnah pojemo »Naprej«
in »Hej Slovani!« ...

Nič domovina se ne boj,
saj v tebi je še par značajev,
za vsakim ogrom četa policajev
in izdajalcev, da se dela gnoj.

Čemu buditi iz grobov
spomin očetov,
saj vzgojil nam je zarod nov —
dovolj Štefetcov.

Če rodoljub bi vedel rad
za narodno središče,
naj ga v Ljubljani, dragi brat,
nikar ne išče.

Pri nas imamo
praznike in jubileje,
da v njih spoznamo —
farizeje.

Da se proslava prav vrši,
skrbijo »višji krogi«,
da se mladina pokori,
skrbijo pedagogi.

Čemu »disciplinarni red«
po šolah še učijo?
Če ne uboga mladi svet,
imamo policijo . . .

Zakaj da je Ljubljana bela,
ne vem,
morda za to, ker nič ne dela,
morda zato, ker se odela
je za smrt . . .

Po svoje je slavil spomin
slovenski svet,
v Ljubljani smo imeli —
kabaret.

Če dvigne se par mladih glavic,
Kaj treba je »zastavic«?
Mi imamo zastave
le za visoke glave.

Res, bratje, jubilej,
je žalosten za nas,
a žalosten bolj kakor prej,
je naš sedANJI čas.

»Moji Albanci delajo revolucijo. Jaz jim dam pravice — denarja jim ne dam.«

Iz Koroške.

Čemu bi Kranjci
nad Korošci zdihovali,
rajši nad seboj
naj bi se zjokali.
Na Koroškem nas ubija
nemški birokrat,
a na Kranjskem? —
Brata — lastni brat.

Revoltella.

Kaj nas briga revoltella,
mislijo v Ljubljani,
če tepo se Italijani
v Trstu —
kdo naj tu revolto dela.

FRANCE ŠTAJER:

Po jubileju.

V lepi sobi se vrši celo dejanje — ki pravzaprav ni dejanje, temveč samo razgovori.

1. nastop.

Doktor je ravnokar izruval s kleščami žebelj iz stene.

Julka: Ah, zakaj zmeraj ruješ žebelje, potem bo tako grda stena. Če ti je dolgčas, pripoveduj rajše kako pravljico.

Doktor: Orientalško, če hočeš!

Julka: Prosim, kajti jaz ljubim Orijent.

Doktor: Lep dan, solnce sije toplo, nebo je temnomodro, različne eksotične cvetke duhte opojno in ah, kako zmagonosno plapolajo barjaki in pojejo mujezini iz minaretov, kajti danes praznujejo z zahvalnimi molitvami v vseh mošejah obletnico, odkar je 3000 Orientalcev s 300 kanoni in 30 marketendericami ujelo 3 sovražnike, ki so trdno spali, ker so bili dijani, kot kanoni.

2. nastop.

Sobarica: Pred salonom čakajo trije gospodje.

Doktor: Ali jih poznate?

Sobarica: Navidez jih poznam, ampak vsakdo me je vščipnil, potem me pa vprašal, če so gospodična doma. Jaz mislim, da so snubci.

Doktor: Ali niso dali vizitk?

Sobarica: Dali so že, ampak vrgla sem jih tistemu v obraz, ki me je najbolj vščipnil!

Julka: Recite, da me ni doma.

Sobarica: Sem pa že rekla, da so gospodična doma.

Doktor: Zdaj jih moramo sprejeti. Ne boj se, Julka, saj te ne bodo pojedli. Jaz bom stražil za tapeto.

Julka: Ah, to ni moderno, če stoji očim za tapeto. Ti se mi zdiš, kakor bi bil rojen v srednjem veku.

Doktor: Bodi brez skrbi: jaz bom stal za tapeto, poslušal in gledal skozi špranjico. Če bo kdo nespodoben, mu porujem vse zobe.

Julka: Ah, kaj boš lezel za tapeto: rajše rui žebelje, potem se bodo gospodje bali in izginili naglo. — Kar vstopijo naj! (Sobarica odide.)

3. nastop.

V sobo vstopita naglo, oba naenkrat: gospod Rudolf Trn, profesor, kritik itd. ter gospod Vipavec, dramatik. Prvi hip sta v

zadregi. Doktor ruje žebelj in se pripravlja, da bi položil sliko na mizo.

Vipavec: Dovolite, gospod doktor, o —

Trn ga prekine in se priklanja gospodični: »Jaz upam, da napravim fino karijero!«

Vipavec pogleda sliko: »Le Bon? Mož ni lep, ampak pameten, namreč le le Bon!«

Trn: Jaz upam, da napravim fino karijero!

Doktor: Le Bon pravi, da se poloteva umetniške in izobražene mladine neka turobna brezbriznost, ki ugonablja vso voljo, neka popolna nezmožnost, navduševati se za katerokoli stvar, skratka: mladina goji izključno neposredne ter osebne interese.

Vipavec: Tudi jaz sem bral Bonove »Psihologične zakone razvoja narodov!« Ampak pri nas se mladina navdušuje idealno, ampak starina, hm, starina.

Trn: Pri nas se ravno šolska mladina preveč navdušuje. Mladina naj se navdušuje, če dovolijo merodajni faktorji, to je, šolska oblast! To je bedasto, če se mladina navdušuje brez oblastvenega dovoljenja. Ji bomo že iz glave izbili navdušenje! Jaz napravim fino karijero. Drugo leto postanem ravnatelj in potem deželni šolski nadzornik!

Vipavec: Drugi niso razobesili niti zastav. Ampak ljudstvo išče zastav ob važnih prilikah, in če jih ne vidi, sklepa marsikaj! — Drugače vise ob vsaki priliki zastave. — S plapolajočimi zastavami praznujejo obletnico, ko je dobila kaka visoka glava prve zobe... Če pride kak hofrat zdraviti svoje hemeroide v belo metropolo, pa ga pozdravlja mesto z zastavami. — Ali pa, če praznujejo veteranci obletnico, kar sme nositi komandant sabljo. Zmeraj zastave! — Zakaj niso razobesili rajše zdaj zastav? Magari črne! Kajti ljudstvo išče zastav — in če jih ne vidi, se ne more navduševati!

Trn: Ne pridušajte se nadušljivo! Ali vas je kdo kaj vprašal?

Vipavec: Gospod profesor in kritik in bogve kaj vse ste še vi in še boste, odkrito vam povem, da ste pijan idijot! Bo tak trotl kritiziral mene. Jaz ne pripoznam vsake razrukane kritike. Potrebna je kritika, ampak kritik ne sme biti tak butelj kot ste vi!

Trn: Vam verjamejo samo tisti, ki imajo še jeroba.

Vipavec: Vam pa verjamejo samo tisti, ki imajo kuratorja vsled slaboum-

Kako je bilo v Ljubljani

dne 18. oktobra 1913. (Lipska slavnost.)

nosti! Ampak z vami se ne bom prepiral! (se obrne k Julki) — Gospodična, oprostite! Ne smete me sovražiti vsled tega, ker vas tako vroče, tako brezmejno ljubim. Jaz ne stanujem nikdar v leseni hiši, kajti moja ognjena strast bi vžgala hišo!

Trn: O taki dovtipi!

Vipavec: Ta dovtip je bil slab, gdč. Julka, ampak vsled obupa kuham slabe dovtipe.

Trn: Bom Vam pa jaz povedal en dober dovtip. Tega sem sam pogruntal! »Nekoč so vprašale neke dame Krištofa Kolumba, če mu je vroče. Slavni mož je odvrnil galantno: »Tako mi je vroče, kakor če bi sedel poleti na vulkanu in imel na sebi 14 parov spodnjih hlač!«

Vipavec: Gospod kritik pozna 4 dovtipe. Enkrat je glavni junak Napoleon, drugi Kolumb, itd. Moja teta je pripovedovala podobne dovtipe, samo glavni junak je bil povsod in zmeraj Urh, grof Celjski. — Toda niste jih pogruntali niti vi, niti moja teta, temveč nedavno sem dognal, da sta jih pobrala iz nemških listov ter jih deloma izpremerila!

Trn: Samo vi ste originalni, vse drugo je nič. Le bahajte se, domišljavec vi!

Vipavec: Vi me niste razumeli in me ne boste. Dokler sem vedel, da me nihče ne čita, sem bil skromen. Zdaj sem pa izprevidel, da me čitajo celo resni gospodje z zlatimi ovratniki. Če kaj razumejo, je drugo vprašanje. Najbrže ne razumejo ničesar, ker nimajo zmisla za nedolžne futuristične dovtipe.

Trn: Jaja, nedolžne, vi svinjar, pohujševalec!

Vipavec ga vrže brez besed skozi vrata. Nato jih zapre ter se obrne proti doktorju: »Dramatik je kot mati, ki rodi lepe in grde, dobre in hudobne otroke! — A če se otroke obrekuje, zdivja mati!«

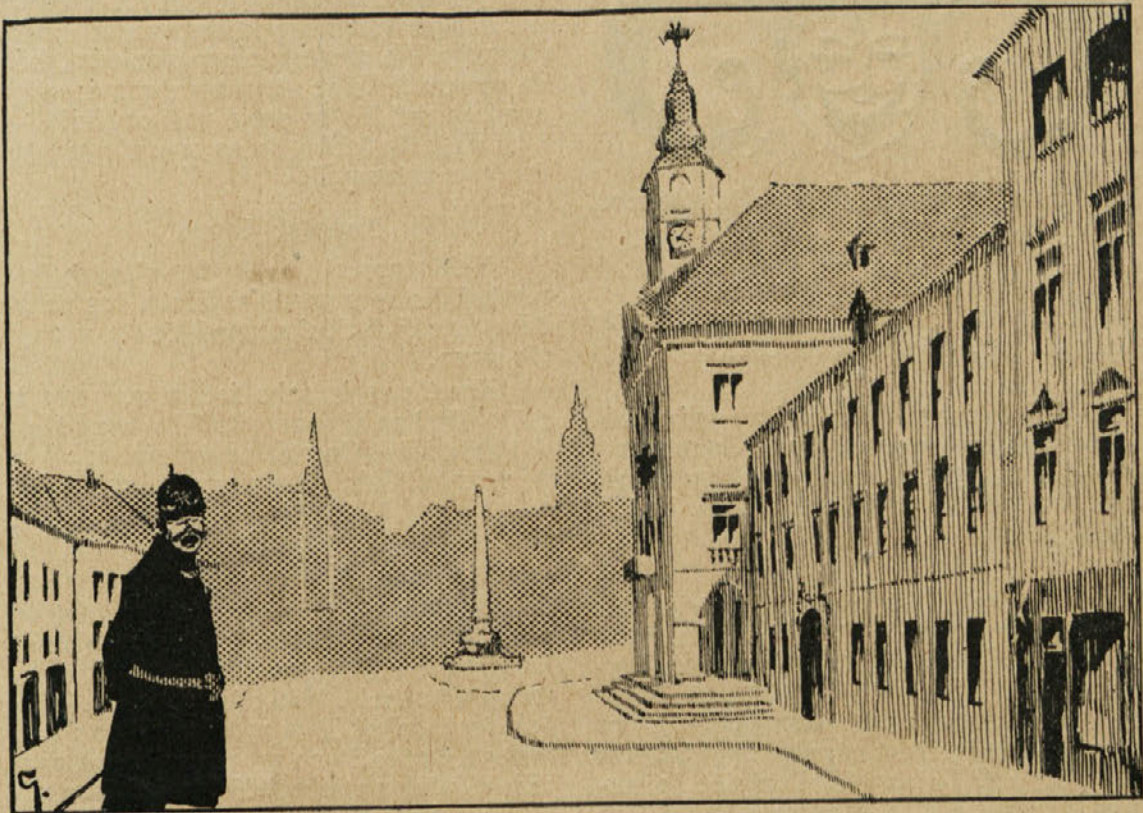
Doktor: Dobro ste ga!

Vipavec: Kritik je pravil, da bo napravil fino karijero in vas je hotel snubiti...

Julka: Jaz se ne bom nikdar poročila.

Vipavec: Kritika vam odsvetujem. — Ampak drugače — je družinsko življenje temelj in izvor vse sreče!

Kako je bilo v Ljubljani

dne 18. marca 1914. (Gospodsvetska slavnost.)

Julka : Nekoč ste mi pa zapeli pod oknom narodno pesem: »Saj te ne prosim ljubezni, saj te ne prosim roke ...«

Vipavec : Ker je grozdje prekislo!

Doktor bi rad izpremenil snov in smer pogovora: »Ja, grozdje, fejšt grozdje je na Vipavskem in v Trstu. Nekoč sem bral — to ne spada sicer k stvari — nekoč sem bral, kaj piše Fr. Ratzel v svoji knjigi: »Deutschland« na 290 strani 23 vrsta: Im Besitz des Küstenlandes von Triest werden die Slowenen sogar zu einem für das Deutschland höchst wichtigen Nachbarn.

Julka : Slovenci bi morali z Italijani v Trstu tako napraviti, kot vi s kritikom.

Vipavec : Resnično, ker se nismo ob jubileju postavili, se moramo po jubileju ...

Konec.

Pekovske razmere v Trstu.

Kalabrež Kermolj
hoče imeti močan stol,
naj gleda da ne spodleti,
da se v jamo ne zvali.

Draga Neža.

Jako me veseliš, ker si tako bodeča. Tudi tu pri nas v Trstu si se močno vdomačila. Posebno pri marijinih devicah. Ti ne veš, kako so razburjene in hude na te. Od same jeze niti onim ne dajo miru, ki te čitajo. Saj veš, da so take device zelo nevoščljive. Ako se ne bodo potolažile, jih bomo drugače pobodli.

Ljuba Neža.

Neka mlada gospa je hotela mlademu soprogu za poboljšek opoldan napraviti štrudel. Toda ni ji hotel izhajati. Soprog pride opoldan domov in ona mu začne tožiti, kako sitnost ji dela danes testo. Pravi: »Sem ga imela na štedilniku, v pečniku, na solncu, zavila sem ga v prtove in še vedno je kakor steklarski klej.« — Mož celo stvar premisli in reče: »Veš kaj, ljuba moja tičica, poskusi še z dinamitom!«

*

Zdravnik pri bolniku: »Oča, te pite, te pite! (čaj)«

Bolnik: »O saj tako tepem, pa nič ne pomaga ...«

Gospa v prodajalni: »Prosim lepo, koliko je ura?«

Prodajalka: »Ravno 10.«

Gospa: »Ali gre ta ura prav?«

Prodajalka: »Ja gospa, čisto prav ... samo 10 min. je spredaj.«

Neki hudomušnež pravi pri sodnji neki stranki, ko je trikrat zaporedoma nazaj prišla in vsakokrat nekaj povedala: »Mati, bomo morali za maše dati, da ne bode nazaj hodili.«

V počitnicah se srečata dva prijatelja, prvi je bil študent v bližnem mestu, drugi pa kmet, in prvi pozdravi drugega, »Servus«.

Drugi ga jezno po strani pogleda, pa ne ve, kaj je to, in se odreže: »Kaj jaz sem servus? Veš Ti, servus, Tvoj oče je servus, jaz pa ne ... Z Bogom.«

Neka krivonosna žena pelje drva, pokrita s slamo, v mesto. Med potjo jo vpraša nek radovednež: »No, ženka, kam pa tako hitro vozite?«

Krivonoska: »Naravnost za nosom.«

Radovednež: »Potem boste pa zavozili ...«

Ljuba Neža.

Mož veli ženi pri svojem odhodu na delo:

»Nežka, zvečer mi pa skuhaj fižola in mi ga postavi na peč v kamro.«

Ko se vrne zvečer ves zmučen in sicer jako pozno domov, Nežka je že spala, pa jo ni hotel buditi in je kar v temi vzela svoj krožnik fižola ter ga začel slastno jesti. Ko nekaj časa je, se mu zdi fižol jako sladek in posebno debel. Pri tem se pa zbudi Nežka in jo vpraša: »Nežka, kje si pa kupila tako dober fižol?«

Ona: »Saj je vendar tak, kakoršnega ješ vsak petek.«

On (misleč, da ga Nežka farba, prižge vžigalico in vidi, da so bili povrhu krožnika grili, ki so moleli svoje nožice v zrak, ker so pri vročini tega fižola zdihnili svoje črne duše ...)

Grilojedec.

Zadolžen baron!

Nekemu baronu so prišli njegovi upniki podoknico pet k njegovemu godu. Baron pošlje svojega slugo pogledat, kdo da so pevci. Ko se sluga vrne pravi: »Gospod baron! To so samo naši upniki!« — »Ali jih je že toliko, da so si svoje pevsko društvo ustanovili!«

Nedeliski lovec.

Neki gospod povabi kmetiča na lov s seboj. Ko se v gozdu razideta, čez nekaj časa vstrelji dotični gospod kmeta v zadnjo stran.

Kmet ves iz sebe leti h gospodu in reče: »Kaj pa si napravil? Ti si me od zadaj obstrelil!« Gospod pa mu pravi: »Ako ne razumeš šale, pa bi doma ostal ...«

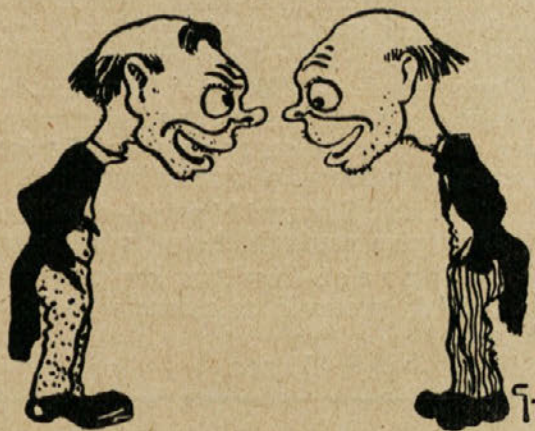
Previdna štorclia.

Neka gospa je šla s svojim sinčkom obiskat prijateljico ter gresta popoldan po semnju čez trg. Sinček vpraša: »Mama! Zakaj pa je toliko slame danes tukaj na cesti razstresene?« Mati odgovori: »Veš, sinček, to je tako! Tam v tej hiši so dobili malega fantka in so ga ravno danes razvili.« Sinček pa reče: »No, ta je bil pa res dobro zakopan!«

Zagovoril.

Sodnik: Vi trdite tedaj, da niste bili na licu mesta, jaz Vam pa kar lahko priče predstavim, ki so Vas videle pri zločinu!

Obtoženec: Ni mogoče! Jaz sem se tedaj skrbno okoli ozrl in prepričal, da ni bilo daleč naokrog nobenega človeka.

»Kaj praviš k temu, da so Kanibali na Novih Hebridih snedli sedem misijonarjev. Slovenec piše, da je to nehvaležen narod.«

»Drugim itak niso prebavljivi.«

Politična pratika.

Priobčuje **Laželjub Resnica.**

Če stori vlada Slovincem samo eno krivico na dan, jih lahko ta mesec stori 31. Drugače je politično vreme nestanovitno. Veliko gromenja, ropotanja in drugih nepotrebnih stvari. Samo pravega vremena ni.

Če **1. marca** grof X ob 9. uri zjutraj sedi v Kazini — ne more ta čas biti v svojem uradu.

Če **3. marca** zjutraj ob pol 10. iščeš grofa X v uradu. pa ga ni, ga najdeš v — Kazini!

Če je **5. marca** dr. Šusteršič dobil »za svoje delo« tisočake — jih je imel.

Kdor je **7. marca** zvečer čital »Slovenca« je bil — potrpežljiv.

Če si **9. marca** zjutraj ob 6. na Rožniku spil dva litra vina — si bil pijan.

Kdor je **11. marca** govoril nedostojno o dostojni kranjski politiki — je imel prav.

Kdor ni **15. marca** radi »političnih razmer« imel zaprtih ust, je imel — odprta.

Da je **17. marca** Štefe že intrigrinal proti dijaštvu — je znano.

Da ni **19. marca** nihče prijel zaradi intrigr Štefeta za ušesa — je njemu v korist.

Če je **21. marca** bil Štefe radi svojih junaštev pijan, ni mogel reči, da je abstinent.

Če bi **23. marca** dež. finančnega ministra kdo prijel za ušesa, bi ga — zbolelo.

Kdor je **25. marca** imel še zvečer cesarski bankovec za 20 K — je bil bogat.

Če so **27. marca** Lahi v Trstu govorili o krivicah, so mislili — na Slovence.

Če bodo danes **29. marca** Slovenci v Gorici složno volili — bodo zmagali.

Kdor bo **31. marca** govoril o avstrijski pravici, in ga bodo potem Lahi pretepli, ga bodo — zadnjič v tem mesecu.

Brzjavna poročila.

Brzjavil **Lipe Figi.** Poroča **Pepe Radirka.**

Dunaj. Jutranja številka »Ljudske trobente« naznanja, da bo dr. Lampe v priznanje zaslug za zatiranje naprednega življa na Kranjskem odlikovan z zlato palačo, ter povišan v plemiški stan s pridevkom.

Budimpešta. Laški dijaki z Dunaja prispeli sem. Hočejo prirediti protesten shod proti slovanskim nasilstvom v Primorju.

Berlin. Velika množica ljudij demonstrira pred palačo trg. ministra radi podraženja makaronov. Laški izseljenci so se izjavili solidarnim.

Rim. Vsled sovražnosti proti Slovincem, so sklenili laški zidarji, da ne gredo letos med Slovence na delo.

Pariz. Tukajšnji klerikalci so baje sklenili, da naprosijo dr. Lampeta naj prevzame posle finančnega ministra.

Petrograd. Po vseh cerkvah je bila danes velika manifestacija za prestop v rimsko cerkev. Akcijo vodi grof Bobrinski.

Bukarešt. Rumunska poslanska zbornica je sklenila, da se priklopi Rumunska Ogrski, da bodo vsi zatirani.

Sofija. Po mestu se razširja senzacionalna vest, da je car Ferdinand kupil od nekega kmeta šest parov klobas. S tem hoče dokazati, kako ljub mu je Bolgarski narod. (Ali pa klobase. Op. stav. fanta.)

Belgrad. Vodja za zgradbo Jadranske železnice je dobil nalog, naj v Avstriji materijala za to železnico — ne naroči.

(Vsled prisluškovanja policijskih ušes moram prekiniti poročila.)

*

Sodnik proti obtožencu: »Kriva prisega je največji greh . . . zatorej govorite za menoj . . . Jaz prisegam . . .«

Obtožene c: »Le prisežite, jaz pa nočem . . .«

Kdo je odnesel zadnjo „Bodečo Nežo“?

Poslanec Šviha in vlada ali kako se kupujejo špiclji.

„Šviha, postani špicelj! . . .“

„Šviha, izdaj narod! . . .“

„Adijo, Šviha . . .“